

Bilgi Notu- Peru Madencilik Sektörü

Madencilik Peru ekonomisinin en önemli sektörü olup, 2023 yılında GSYİH'nın yaklaşık % 12 sini oluşturmuştur. Peru'nun maden ihracatı gelirleri toplam ihracatının yaklaşık %65' ini oluşturmaktadır. Madencilik ürünleri ihracatının büyük çoğunluğu ise Çin başta olmak üzere ABD, Hindistan, İsviçre ve Güney Kore` ye yapılmaktadır.

Peru dünyanın ikinci bakır üreticisi konumundayken, 2023 yılında Peru'nun bakır üretiminde yaşanan düşüş nedeniyle Gana dünya bakır üretiminde ikinci sıraya yükselmiştir. Peru'nun bakır üretimini artırmak için önemli maden projelerini yakın zamanda hayata geçirmesi beklenmektedir. Bakır dışında Peru Latin Amerika bölgesinin en büyük altın, çinko, kalay ve kurşun üreticisidir. Farklı yeraltı zenginliklerine sahip Peru'nun yeraltı kaynaklarının çıkarılması için her yıl farklı projeler yürütülmektedir. Peru Enerji ve Maden Bakanlığı'na göre 2022-2025 yılları arasında madencilik alanında yaklaşık 53 milyar ABD doları değerinde yatırım projesinin hayata geçirilmesi beklenmektedir.

Ülkede maden alanlarının büyük bir kısmı özelleştirilmiş olduğundan, madencilik operasyonları yerli ve yabancı şirketler kanalıyla yürütülmektedir. Peru Enerji ve Maden Bakanlığı tarafından 2023 yılında yayımlanan rapora göre Çin %19,7 pay ile Peru'nun maden yatırımlarında lider konumda bulunmaktadır. Çin'i sırasıyla Meksika (%16,5), Kanada (%15,2), ABD (%14,6) ve İngiltere (%13,6) takip etmektedir.

Peru ekonomisinde maden faaliyetlerinin ağırlığı düşünüldüğünde iş ve maden makinalarına ihtiyacın son derece fazla olduğu görülmektedir. Söz konusu ürünlerin yer aldığı 84. Fasıldan Peru'nun ithalatı 2023 yılında 6,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin 2023 yılında toplam ithalatının 52,1 milyar dolar olduğu düşünüldüğünde, söz konusu ürün ithalatının öne çıktığı görülmektedir.

84 Nolu Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları faslında Peru'nun İthalatında Öne Çıkan İlk 10 Ürün

Sıra	GTİP	Açıklama	2023 (\$)
1	847130	Portatif Nümerik Otomatik Bilgi İşlem Makineleri	467.154.061
2	842952	Mekanik Küreyiciler, Ekskavatörler Ve Küreyici Yükleyiciler	264.877.300
3	847490	Toprak, Taş, Maden Veya Katı Haldeki Diğer Mineral Maddelerin İşlenmesinde Kullanılan Makina Ve Cihazlara Ait Aksam Ve Parçalar	217.436.423
4	842951	Önden Yüklemeli Küreyici Yükleyiciler, Kendinden Hareketli	192.260.819
5	843149	Vinçler, İş Ve İnşaat Makinalarına Ait Aksam Ve Parçalar	187.664.349
6	847150	Diğer Nümerik Bilgi İşlem Birimleri	187.547.222
7	848180	Sihhi Tesisat Musluk Ve Vanaları, Merkezi Isıtma Radyatör Vanaları Ve Diğer Musluklar	138.663.607
	841810	Birden Fazla Dış Kapılı Kombine Soğutucu Ve Dondurucular	134.843.423
8	840999	Dizel Motorlara Ait Aksam Ve Parçalar	121.261.976
9	845020	Çamaşır Makineleri; Kuru Çamaşır Kapasitesi >10 Kg	105.269.025

*Bilgi notunda kullanılan veriler Peru İhracatçılar Birliği-Adex Data Trade üzerinden elde edilmiştir.

10	842911	Buldozer Ve Angledozerler (Paletli Olanlar, Kendinden Hareketli)	104.538.750
----	--------	--	-------------

Peru'nun 84 üncü fasıl ithalatında 2023 yılında Çin (2,1 milyar USD), ABD (989 milyon USD), Brezilya (470 milyon USD), Almanya (333 milyon USD) ve Meksika (322 milyon USD) ilk beş sırada yer almaktadır. Türkiye ise 45 milyon USD ile Peru'nun bu alandaki ithalatında 22 nci sırada bulunmaktadır. Türkiye'nin Peru'ya ihracatında öne çıkan ilk beş ürün aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Sıra	GTİP	Açıklama	2023 (\$)
1	847740	Vakumlu Döküm Makineleri Ve Isıtarak Şekil Veren Diğer Makineler	6.386.330
2	847490	Toprak, Taş, Maden Veya Katı Haldeki Diğer Mineral Maddelerin İşlenmesinde Kullanılan Makina Ve Cihazlara Ait Aksam Ve Parçalar	4.184.782
3	841899	Soğutucu/Dondurucu-Isı Pompalarına Ait Aksam-Parçalar	1.717.832
4	842952	Mekanik Küreyiciler, Ekskavatörler Ve Küreyici Yükleyiciler	1.477.562
5	842959	Diğer Küreyiciler, Ekskavatörler Ve Küreyici Yükleyiciler, Kendinden Hareketli	1.295.834

Madencilik ve tarım dışında Peru'nun üretim kapasitesinin oldukça sınırlı olduğu ve ülkenin makine ekipman ihtiyacını büyük oranda ithalat yoluyla karşıladığı bilinmektedir. Bu sebeple, 84 üncü fasılda yer alan ürünlerinin büyük çoğunluğuna % 0 gümrük vergisi uygulanmaktadır. İthalatın büyük bir kısmı Komatsu, Ferreyros ve Ipesa gibi büyük ve çok uluslu makine ekipman üreticilerinin/yabancı markaların yerel temsilcilikleri veya iştiraklerince gerçekleştirilmektedir.

Peru, madencilik alanındaki yatırımları ile öne çıktığından bu alanda önemli organizasyonlara da ev sahipliği yapmaktadır. Her iki yılda bir Peru'da düzenlenen Expomina Maden ve Maden Ekipmanları Fuarı bu alanda önemli bir etkinlik olarak dikkat çekmekte olup söz konusu fuar bu yıl 11-13 Eylül 2024 tarihleri arasında Lima'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu fuara ABD, Çin, Kanada, Brezilya başta olmak üzere 12 farklı ülkeden heyet katılım sağlamıştır. Expomina fuarına bölgenin bilinen maden işletici firmaları Cerro Verde, Newmont Yanacocha, Las Bambas gibi firmalar dahil farklı alanlarda faaliyet gösteren 768 firmanın katılım sağladığı ve yaklaşık 10.000 ziyaretçi olduğu bilgisi edinilmiş, iş makineleri, maden ekipmanları ve çeşitli makinelerin fuarda sergilendiği görülmüştür.

Expomina dışında Peru'nun madencilik faaliyetlerinin yoğun olduğu Arequipa bölgesinde düzenlenen Perumin de bölgenin en önemli madencilik organizasyonu konumundadır. Perumin kapsamında fuar, B2B toplantılar ve çeşitli konferanslar düzenlenmektedir. Söz konusu etkinliğin bir sonraki versiyonu 22-26 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirilecektir.

Maden makine ve ekipman ihracatımızın artırılması için firmalarımızın bilgilendirilmesi, sektörel heyetler düzenlenmesi ve söz konusu fuarlara katılım sağlanmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, söz konusu fuarların ülkemizde tanıtılmasının ve maden ve madencilik ekipmanları ihraç eden firmalarımızca takip edilmesinin bölgesel bağlantılar kurulması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.